اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ وَالصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ؕ

دا مضمون د "عاشقانِ رسول کی 130 حکایات" صفحه 84 تا 107 نه اخستے شوے دے۔

60 حج کوُونکے حاجي

دُعائے عطار: يا الله پاکه: چې څوک هم دا رساله "60 حج کوُونکے حاجي" واورِي يا ئې اُولولي د هغه هر کال قبول شوے حج نصيب کړې او د شين ګنبد د سوري لاندې ئې شهادت نصيب کړې او په جَنّتُ الْبَقِيع کښې دفن کيدل ئې نصيب کړې۔ اٰمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِين صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

د درود شريف فضيلت

نبيِّ کريم رَءُوْفٌ رَّحِيم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم اُوفرمائيل: څوک چې په شپه او ورځ کښې په ما باندې ډير په شوق او محبّت سره درود شريف اُولوستلو په الله پاک باندې حق دے چې هغه د هغه د هغې شپې او ورځې ګناهونه معاف کړي۔ (معجم کبير، 362/18، حديث:928)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

کله چې بلنه آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم اُوفرمائيله انتظام پخپله اوشو

حضرتِ علّامه اَبُوالْفَرَج عبدُ الرّحمٰن بن علی ابنِ جَوزی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه په خپل کتاب عُيُونُ الْحِکَايات کښې ليکلي دي: د يو پرهيزګاره کَس بيان دے: " ما مُسَلسَل درې کالو نه دَ حج دُعا کوله خو زما ارمان پوره نه شو، په څلورم کال باندې د حج موسم وُو او زما زړه د حَرَم په ارمان کښې بےقراره وُو يوه شپه زه اُوده شوم نو د قِسمت شمع مې روښانه شوه او په خوب کښې مې د دوانړو جهانو سردار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم زيارت نصِيب شو زما آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم اُوفرمائيل: " ته دې کال حج ته لاړ شه۔" زما ستر ګې چې اوغړيدلې نو زړه مې د خوشحالئ نه ټوپونه وهل، د خوږ آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم خوږ آواز زما په غوږونو

کنبې خوړوالے پرېښودو،“ ته دې کال حج ته لاړ شه-“ د بارګاهِ نبوّت نه د حج اِجازت ملاو شوے وُو ، زه ډېر زيات خوشحاله وُوم- ناڅاپه راياد شو چې ما سره خو د لارې خرچه نِشته! په دې خيال راتللو زه خفه شوم، خو ما د خپل غربت ذکر اُونَکړے شو دغه شان په دريمه شپه باندې هم په خوب کښې د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم د بارګاه نه داسې حُکم اُوشو: ته دې کال حج ته لاړ شه-“ ما سوچ اُوکړو که په خلورم ځل باندې د مدينے د جانان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ديدار رانصيب شو نو زه به د خپلو مالي حالاتو متعلق عرض کووم-

آه! پلے زر نہیں رختِ سفر سرور نہیں　　　تم بُلا لو تم بُلانے پر ہو قادِر یانبی

په خلورمه شپه بيا د دوانړو جهانو سردار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم زمونږه غريب خانے ته تشريف آوري اُوکړه او ارشاد ئې اُوفرمائيلو: ” ته دې کال حج ته لاړ شه-“ ما په جوړه لاسونو عرض اُوکړو: زما آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ما سره اخراجات نشته ارشاد ئې اوفرمائيلو: ته په خپل کور کښې فلانکے ځائے اُوکَنه هَلتَه به ستا د نيکه زَغرَه وي دا ئې چې اوفرمائيل نو د دوانړو جهانو سردار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم تشريف يوړلو سَحَر چې کله زما سترګې اوغړيدې نو زه ډېر زيات خوشحاله وُوم د سحر د لمُونځ نه پس مې د آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ښودلې شوې زمکه اُوکَنستله نو هَلته واقعي يوه قيمتي زغره موجوده وه او بالکل داسې پاکه صفا وه لکه چا چې هډو استعمال کړې نه وي! ما هغه په خلور زره ديناره خَرڅه کړه او د الله پاک شکر مې ادا کړو- اَلْحَمْدُلِلّٰه! د دوانړو جهانو د سردار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم په نظرِ عنايت د حج د اسبابو انتظام پخپله اُوشو- (عيون الحکايات، ص326ملخصا)

جب بُلایا آقا نے　　　خود ہی انتِظام ہو گئے

يعني چې کله آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم اوغوښتلم نو انتظام پخپله اُوشو

صَــلُّـوْا عَـلَـی الْـحَــبِـيْـب! ✿✿✿ صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

مونږ ستا خبره اَورِيدَلي ده

حضرت علي بن موفق رحمۃُ اللہِ علیہ فرمائي: ما د حج سعادت حاصِل کړو، د کعبے کعبے مُعظّمے معظّمے طواف مي اُوکړو، حجرِ اَسوَد مي ښکُل کړو، دوه رکعته د طواف لمُونځ مي اُوکړو او د کعبے کعبے شريفي ديوال سره کښيناستم او په ژړا شوم او په بارګاهِ الٰهي کښي مي عرض اُوکړو:" اے الله! پته نشته ما ستا د پاک کور څومره طوافونه اوکړل خو معلومه نه ده چي قبول شوی به وی او که نه، بيا په ما باندې بےهوشي راغله، ما يو غيبي آواز واوريدو:" اے علي بن موفق! مونږ ستا خبره اَوريدلي ده، آيا ته خپل کور ته صرف هغه څوک نه رابلې چا سره چي ته محبّت کوې!" (الروض الفائق،ص59) د الله پاک دِ په هغوئي رحمت وي او د هغوئي په خاطر دِ زمونږه بے حِسابه بخښنه اوشي.اٰمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِين صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

بُلاتے ہیں اسی کو جس کی بگڑی یہ بناتے ہیں
کمر بندھنا دیارِ طیبہ کو کھلنا ہے قسمت کا
(ذوقِ نعت، ص37)

که صبر دِ کړے وے نو د قدمونو به دِ چينے رَوَاني شوې وے

حضرت عبدالله بن حنيف رحمۃُ اللہِ علیہ فرمائي:" زه د حج په اِراده روان شُوم، بغداد ته رسِيدو پورې زما حالت دا وُو چي مُسَلسَل خلويښتو ورځو پورې ما هيڅ نه وُو خوړلي، د ډيرې تندې په حالت کښي چي يو کُوهي ته وَرغلم نو هَلته يوې هوسۍ اُوبه څښلې، زه ئي چي اوليدم نو هغه هوسۍ اُوتښتيدله، ما چي کوهي ته ښکتهښکته اُوکتل نو اوبه ډيرې ښکتهښکته وے او بغير د بوقے نه نه شوې راوتلے - ما اووئيل: اے زما مالِکه! زما مرتبه د دې هوسۍ برابر هم نه ده! او روان شوم" نو ما ته د شا د طرفه آواز راغے:"

مونږ ستا ازمیښت اوکړو خو تا صبر اُونکړو، اوس واپس لاړ شه او اُوبه اوڅښه-“ زه چې کله واپس شوم نو کوهے راډک شوے وُو، ما خپله تنده ماته کړه او خپل مشک مې هُم ډک کړو، نو ما یو غیبي آواز وَاورِیدُو:” هوسئ خو د مشک نه بغیر راغلي وه او ته د مشک سره راغلے ئې-“ ما په ټوله لاره د هغه مشکیزے نه اوبه څښلې او اودس مې هُم ترینه کولو خو اوبه ختمې نه شوې- بیا چې کله د حج نه بیرته راغلم او جامع مسجد ته داخل شوم نو هلته جنید بغدادي رحمۃ اللہ علیہ تشریف فرما وُو هغوئي زما د لِیدَلو سره سمدستي اِرشاد اوفرمائیلو:” که تا د یو ساعت د پاره صبر کړے وے نو ستا د قدمونو نه به چینے جاري شوے وے (الروض الفائق،ص103ملتقطا) د الله پاک دِ په هغوئي رحمت وي او د هغوئي په خاطر دِ زمونږه بے حِسابه بخښنه اوشي. اٰمِین بِجَاہِ النَّبِیِّ الْاَمِین صلَّی اللہُ علیہِ واٰلہٖ وسلَّم

اُن کے طالِب نے جو چاہا پا لیا   اُن کے سائل نے جو مانگا مل گیا
(ذوقِ نعت،ص34)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! ❁❁❁ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

دَ یو طواف کوُونکي عجیبه دُعا

حضرتِ قاسِم بن عثمان رحمۃ اللہ علیہ چې یو صاحبِ علم و فَضل او متّقي بزرګ وُو، فرمائي: ما یَو کس اُولِیدو چې د طواف په دوران کښې ئې صرف هم دا دُعا کوله اَللّٰھُمَّ قَضَیْتَ حَاجَۃَ الْمُحْتَاجِیْنَ وَحَاجَتِیْ لَمْ تَقْضِ یعنی ” اے الله پاکه! تا د ټولو حاجت مندو حاجتونه پوره کړل او زما حاجت پوره نه شو-“ ما چې کله هغه نه د دې عجیبه دُعا متعلّق پوښتنه اُوکړه نو اُوئې وَئیل: مونږ اُووه کسان په جِهاد کښې لاړو، غیر مُسلمو مونږه ګرفتار کړو، کله چې په اِراده د قتل ئې میدان ته راوَستلو، ما زر سر اوچت کړو څه ګورم چې په اسمان کښې اُووه دروازے بیرته دي او په هره دروازه باندې یوه حُوره

ولاړه ده، څنګه چې ئې زمونږ يو ملګرے شهيد کړو نو ما اوکتل چې يوے حورې په لاس کښې رومال راخِستے دے او د شهيد د روحِ ورځلو د پاره ښکته راکوزه شوه، دغه شان زما شپږ ملګري شهيدان شو او د ټولو د روحونو ورځلو د پاره به يوه يوه حُوره راکوزيدله ، کله چې زما وار راغے نو يو درباري د خپل خدمت د پاره زه د بادشاه نه اُوغوښتلم او زه د شهادت د سعادت نه محرومه شوم- ما د يوے حورې نه واورِيدل:" اے محرومه! آخر د دې سعادت نه ولې محرومه شوے؟ بيا د اسمان اووه واړه دروازے بندې شوے- نو اے زما وروره ما ته په خپله محرومئ باندې ډير افسوس دے- کاش! چې ما ته هم د شهادت دا سعادت نصيب شوے وے هم دا هغه حاجت دے چې تا په دعا کښې واوريدو- حضرت قاسم بن عثمان رحمۃ اللہ علیہ فرمائي: زما په نزد باندې په دغه ووه کسانو کښې د ټولو نه خوش نصيبه هم دا ووم دے کوم چې د قتل نه بچ شو، ده په خپلو سترګو هغه روح پروَر منظر اُوليدو کوم چې چا نه دے ليدلے او بيا دے ژوندے پاتې شو او ډير په ذوق و شوق سره نيکئ کوي (المستطرف،1/249مفهوما) **د الله پاک دِ په هغوئي رحمت وي او د هغوئي په خاطر دِ زمونږه بے حِسابه بخښنه اوشي.اٰمين بِجَاہِ النَّبِيِّ الْاَمين** صلَّی اللہ علیہ واٰلہٖ وسلَّم

مال و دولت کی دعا ہم نہ خدا کرتے ہیں ہم تو مرنے کی مدینے میں دُعا کرتے ہیں
(وسائلِ بخشش،ص293)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِيْب! ❁❁❁ صَلَّی اللہُ تَعالٰی عَلٰی مُحَمَّد

د الله پاک خفيه تدبير

حضرت ابو محمد رحمۃ اللہ علیہ فرمائي: د الله پاک په توکل باندې درې کسان د زادِ راه [د لارې د سامان] نه بغير حج له رَوان شو- د سفر په دوران کښې هغوئي د عِيسايانو په يوه آبادئ کښې قِيام اُوکړو، په هغوئي کښې د يو کَس نظر په يوے ښکلې نصراني (يعني عيسائي) جينئ باندې پريوَتو او په هغې عاشِق شو- هغه "عاشِق" په څه حِيله بهَانه په هغه آبادئ کښې پاتې شُو او نور دوانړه حاجيان مکےکښې په سفر رَوان شو، بيا هغه عاشق د

خپل زړه خبره د هغه جينئ پلار ته اُوکړه، هغه ورته اُووَئيل: د دې مَهر به ته ادا نه کړے شې-" تپوس ئې ترينه اُوکړو: "چې څه مَهر ئې دے؟ هغه اُووَئيل: چې عيسائي شه -" هغه بدقِسمته عِيسائِيَيت اِختيار کړو او هغې جينئ سره ئې نکاح اُوکړه او دوه بچي ئې هم اوشول- آخر هغه مړ شو- د هغه دوانړه حاجيان ملګري په څه سفر باندې بيا په هغه آبادئ تيريدل نو د تپولو حالاتو نه خبر شول، هغوئي ته ډير افسوس اوشو، کله چې هغوئي د عِيسايانو په مُقبره باندې تيريدل نو د هغه (بد قِسمته عاشق) قبر ته ئې يوه زنانه او دوه ماشومان په ژړا اوليدل، هغه دوانړه حاجيان هم (د الله پاک د خفيه تدبير په وجه) ب په ژړا شو، زنانه ترينه تپوس اوکړو چې تاسو ولې ژاړئ؟" هغوئي د مړي د مسلمانئ د حالت د لمونځونو، عبادتونو، او زُهد و تقوئ وغيره تذکره اُوکړه- چې هغې زنانه دا واوريدل نو د هغې زړه اِسلام طرف ته مائله شو او هغه د خپلو دوانړو بچو سره مسلمانه شوه- (الروض الفائق، ص16 ملخصا) د الله پاک دِ په هغوئي رحمت وي او د هغوئي په خاطر دِ زمونږه بے حِسابه بخښنه اوشي. اٰمِين بِجَاہِ النَّبِيِّ الْاَمِين صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

خوږو او مُحترمو اسلامي وروڼړو! څنګه زړه خوفناکه معامله ده چې د حرم په لاره کښې نيک پرهيزګاره مسافر ناڅاپه د عِشق مجازي په چکر کښې راګير شو او د زړه سره سره ئې خپل دين هُم ورکړو او د مختصر وخت د مزو اخستلو نه پس مړ شو د تورو تيَرو قبر ته کوز شو! د دې حکايت نه درس عِبرت اِخستلو سره مونږ ټولو له د الله پاک د خفيه تدبير نه ويريدل او د بهترې خاتمې دعا پکار ده چې معلومه نه ده مونږ سره به څه معامله کيږي! د مَکْتَبَةُ الْمَدِينه له طرفه جاري شوي سنسني خيزه V.C.D يا آډيو کيسټ " "الله پاک کی خفیہ تدبیر" واخلئ- او واورئ اِنْ شَآءَاللّٰه تاسو به د خوفِ خدا نه اورپيږئ-

جہاں میں ہیں عبرت کے ہر سُو نمُونے ‏ ‏ مگر تجھ کو اندھا کیا رنگ و بُو نے
کبھی غور سے بھی یہ دیکھا ہے تُو نے ‏ ‏ جو آباد تھے وہ محَل اب ہیں سُونے
جگہ جی لگانے کی دُنیا نہیں ہے ‏ ‏ یہ عبرت کی جا ہے تماشا نہیں ہے

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! ❁❁❁ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

اے کاش! چې زه هم د ژړيدُونکو نه وے

په دُعائے عرفات کښې چې کله د حاجيانو د ژړا آوازونه او اوښکې جاري شوې نو حضرت بکر رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه اُوفرمائيل: اے کاش! چې زه هم په دې ژړيدُونکو حاجيانو کښې وے-" او حضرت مُطَرّف رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه چې کله په خوفِ خدا کښې ډير زيات مغلوبه شُو نو په عاجزئ سره ئېئې عرض اُوکړو: اے الله پاکه! زما (د نافرمانيانو) په وجه دا حاجيان مه رَد کوه- (الروض الفائق ص.59ملخصا) **د الله پاک دِ په هغوئي رحمت وي او د هغوئي په خاطر دِ زمونږه بے حِسابه بخښنه اوشي. اٰمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِين صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم**

مرے اَشک بہتے رہیں کاش ہر دم ترے خوف سے یاخدا یاالٰہی
(وسائلِ بخشش،ص105)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! ❀❀❀ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

په عرفات کښې د وُقُوف کوُونکو بخښنه اُوشوه

حضرت محمد بن مُنکَدِر رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه دَ 33 حجُونو ادا کولو سعادت حاصِل کړے وُو، په خپل آخِري حج کښې ئې په ميدانِ عرفات کښې دُعا کوله نوعرض ئې اوکړو:" اے الله کريمه! تا ته پته ده چې ما په دې عرفات کښې 33 ځله وُقُوف کړے دے، يو ځل د خپل ځان له طرفه او يو يو ځل د خپل مور او پلار له طرفه د حج نه مشرّفه شوے يم- اے رَبِّ کريمه! زه تا ګواه جوړَوَم چې ما باقي 30 حجونه هغه کس ته هِبَه (يعني تُحفه) کړل چې دلته په عرفات کښې ئې وُقوف کړے وي خو د هغه وُقُوفِ عرفه نه وي قبول شوے-" کله چې هغوئي د عرفات نه مُزدَلِفے ته اُورَسِيدل نو په خوب کښې ورته اواز اوکړے شو: " اے اِبنِ مُنکَدِرا! آيا ته په هغه چا باندې کرم کوے چا چې کَرَم پيدا کړے دے؟ آيا ته په هغه چا باندې سَخَاوت کوے چا چې سَخَاوت پيدا کړے دے؟ ستا رب تا ته فرمائي: زما دِ په خپل عزت و جلال باندې قسم وي! ما د عرفات وقوف

کوُونکي د عرفات پیدا کولو نه دوه زره کاله مخکښې بخښلي وُو- (الروض الفائق، ص60) د الله پاک دِ په هغوئي رحمت وي او د هغوئي په خاطر دِ زمونږه بے حِسابه بخښنه اوشي. اٰمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِين صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

غمِ حیات ابھی راحتوں میں ڈھل جائیں　　تری عطا کا اشارہ جو ہو گیا یاربّ
(وسائلِ بخشش، ص76)

د آقائے دوجهان له طرفه ئې حج اوکړو نو ډير کرم پرې اوشو

حضرت علي بن موَفِق رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه د رَسُول الله صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم له طرفه ډير حَجُونه کړي وو، هغوئي رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه فرمائي: ما ته په خوب کښې د مدينے منوّرے د جانان صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم دِيدار اُوشو، نبي کريم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ترينه تپوس اوکړو: "اے ابن موَفِق! آيا تا زما له طرفه حجُونه کړي دي؟" ما عرض اوکړو: آؤ جي- بيا ئې اوفرمائيل: " تا زما له طرفه تَلبِيَه وئيلي وه؟ ما عرض اوکړو: آؤ جي- بيا ئې اوفرمائيل:" زه به په ورځ د قيامت د دې بدله درکووم او زه به په محشرکښې تا لاس نيولے جنّت ته داخلووم او خلق به لا د حساب په سختئ کښې وي-" (لبابُ الاحياء، ص83) د الله پاک دِ په هغوئي رحمت وي او د هغوئي په خاطر دِ زمونږه بے حِسابه بخښنه اوشي. اٰمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِين صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

شکریہ کیونکر ادا ہو آپ کا یامصطفٰے　　ہے پڑوسی خُلد میں اپنا بنایا شکریہ
(وسائلِ بخشش ص372)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! ❀❀❀ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

60 حَجُونه کَوَلو والا حاجي

د حضرت علي بن مُوَفق دا شپيتَم حَج وُو، په حرمِ مُحتَرَم کښې حاضِر وُو د هغوئي په ذهن کښې ناڅاپه دا خيال راغے چې تر څو به د حَج د پاره هر کال په دَشتُو او ځنګلو کښې تکليفونه برداشت کووم! په دې دوران کښې پرې د خُوب غلبه شوه، او اوده شُو او يو

غيبي آواز ئې واورِيدو:" د هغه چا د پاره خوشخبري ده "څوک چې د هغه مولا کريم دوست اُوساتلو او خپل کور ته ئې راوُوبَلَلو او د لوئے مرتبے نه ئې سَرفرازَه کړو-" (روض الرياحين، ص107 ملخصا) د الله پاک دِ په هغوئي رحمت وي او د هغوئي په خاطر دِ زمونږه بے حِسابه بخښنه اوشي. اٰمِين بِجَاہِ النَّبِيِّ الْاَمِين صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

ضُعف مانا مگر یہ ظالم دل   اُن کے رستے میں تَو تھکا نہ کرے
(حدائقِ بخشش، ص142)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! ❀❀❀ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

د رُخصَت مُنتَظِر ځوان ته د اجازت خوشخبري

حضرت ذُوالنُّون مِصري رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه د کعبے کعبے مُعظّمے مُعظّمے په خواه کښې يو ځوان اُوليدو چې هغه مُسَلسَل لمُونځونه کول او د بس کولو نوم ئې نه اخستلو- دوئي چې موقع اُوموندله نو هغه ته ئې اُوفرمائيل: څه خبره ده چې د واپس تللو په ځائے مُسَلسَل لمُونځونه کوے! هغه اُووَئيل: په خپله خوښه څنګه لاړ شم! د رُخصت ميلاويدلو د اجازت انتظار دے! حضرت ذوالنون مصري رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمائي: مونږ لا په دې خَبرو کښې مَشغُول وُو چې د هغه ځوان د پاسه يوه رُقعه [چيټئ] راپريوته، په هغې کښې لِيکلي وُو:" دا خط د خُدائِے عزيز و غفّار له طرفه د هغه د شکر ګزار او مخلصه بنده د پاره دے، واپس لاړ شه! ستا تير شوي او راروان ګناهونه مُعاف دي-" (روض الرياحين، ص108 ملخصا) د الله پاک دِ په هغوئي رحمت وي او د هغوئي په خاطر دِ زمونږه بے حِسابه بخښنه اوشي. اٰمِين بِجَاہِ النَّبِيِّ الْاَمِين صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

مَحبّت میں اپنی گما یاالٰہی   نہ پاؤں میں اپنا پتا یاالٰہی
(وسائلِ بخشش ص105)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! ❀❀❀ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

نه مايُوسه کيدُونکے حاجي

حضرت مالک بن دينار رَحۡمَۃُاللہِ عَلَیۡه فرمائي: يو عابد وائي: چي ما مسلسل ډيرو کلونو پورې د حج عظيم سعادت حاصلولو او هر کال به مې يَو دَرويش لِيدلو چي د کعبے مُعظّمے دروازه به ئې نيولي وه- هغه به چې کله" لَبَّيۡک ط اَللّٰهُمَّ لَبَّيۡک ط " وئيل نو د غيب نه به آواز راغے: " لَا لَبَّيۡک "- ما په خوارلَسَم کال باندې د هغه کس نه تپوس اُوکړو: چې اے درويشه! ته کُوم خو نه ئې؟ هغه جواب راکړو: " زه هر څه اَورم-" ما ورته اُووَئيل: بيا دا تکليف ولې کوے؟ هغه اُووَئيل: اے شيخه! زه په قَسَم سره بيان کووم چې که د خوارلسو کالو په ځائے زما عُمر خوارلس زره کاله شي او د کال په ځائے هره ورځ زَر ځله دا جواب " لالبّيک " اَورَم نو بيا به هم د دې دروازے نه سَر پورته نه کړم هغوئي فرمائي: چي مونږ په خبرو کښې مصروف وُو چې د اسمان نه يو کاغذ د هغه په سينه باندې راپرِيوَتو، هغه هاغه کاغذ زما طرف ته اُونيولو، ما چې اُولوَستلو نو په هغې کښې لِيکلي وُو: " اے مالک بن ديناره! ته زما بنده زما نه جُدا کوے چې ما د ده د ډيرو کلونو حجُونه نه دي قبول کړي، داسې نه ده بلکه تر نن ورځې پورې مې د ټولو راغلو حاجيانو حجونه هُم د ده دَ آواز په برکت قبول کړي دي چې هيڅ څوک هُم زما د بارګاه نه مَحرُومه لاړ نه شي-"

د دُعا نه قبليدو حکمتونه

خوږو او مُحترمو اسلامي ورونړو! د دې حکايت نه مونږ ته دا مَدني ګُلونه مِلاو شو چې د دُعا په قبليدلو کښې چې هر څومره تاخِير اوشي مايُوسه کيدَل پکار نه دي، مونږ د تاخِير په مَصلحَتُونو نه پوهيږو، يقيناً د دُعا په قبوليت کښې تاخير بلکه د دَ دُعا د قبليدلو بالکل نه ښکاره کيدل هُم زمونږ په حق کښې فائده مند وي د اعلي حضرت رَحۡمَۃُاللہِ عَلَیۡه د والدِ ګرامي رئِيسُ الۡمُتَکَلِّمِيۡن حضرت مولانا نقي علي خان رَحۡمَۃُاللہِ عَلَیۡه د فرمان خلاصه ده : حکمتِ الهي چي کله ته په ناپوهتيا کښې څه خيز طلب کړې او هغه کريم په لار د

مهربانۍ کښې ستا دعا نه قَبلوِي ځکه چې ته څه غواړې که هغه ئې تاله درکړل نو تا ته به نقصان اُورَسِي مثلاً که ته دولت غواړې او هغه تاته مِلاوُو شي نو ايمان به دِ خطره کښې شي، يا ته صحت غواړې او د هغې ملاوِيدل د ستا د آخرت د پاره نقصان ده وي د دې وجې نه هغه ستا دعا نه قبلوي پاره 2 سُوْرَةُالْبَقَرَه اٰيت نمبر 216 کښې اللّٰه پاک ارشاد فرمائۍ وَعَسٰۤى اَنْ تُحِبُّوْا شَیْـًٔا وَّ هُوَ شَرٌّ لَّكُمْ ؕ

[مَفهُوم]ترجمۂ کنزُالاِیمان:: او نزدې ده چې يوه خبره ستاسو خوښه شي او هغه ستاسو په حق کښې بَده وِي-

یہ کیوں کہوں مجھ کو یہ عطا ہو یہ عطا ہو　　وہ دو کہ ہمیشہ مرے گھر بھر کا بھلا ہو
(ذوقِ نعت،ص208)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! ❁❁❁ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

زه به د چا در ته ځمه مولیٰ!

دُعا که قبليږي او که نه قبليږي خو دعا غوښتلو کښې کُوتاهي نه ده پکار خپل رب نه غوښتل ډير سعادت او په حقيقت کښې عبادت دے- په دې باره کښې يو بل حکايت اوکورئ: يو بُوډا سړے د يو ځلمي سره د حَج دپاره لاړو، خنګه چې ئې اِحرام اُوتړلو او اُوئې وئيل: لبّيک (يعني زه ستا په بارګاه کښې حاضر يم نو) د غيب نه آواز راغے: لَا لَبَّيک (يعني ستا حاضري قبوله نه ده) هغه ځلمي حاجي هغوئې ته اُووَئيل: آيا تاسو دا جواب واوريدو؟ هغه بوډا حاجي جواب ورکړو: آؤ جي، زه خو د اوياؤ کالو نه دا جواب اَورَم ! زه هر ځل دا عرض کووم لَبَّيک او جواب راځي: لَا لَبَّيک هغه ځلمي اُووَئيل: بيا ته ولې راځے او د سفر تڪلِيفونه بَرداشت کوے او خپل ځان ستړے کوے؟ بوډا حاجي صاحب په ژړا شو او اُوئې وَئيل: نو بيا زه د چا دروازے ته لاړ شم؟ که زه قبول کړے شم او رَد کړے شم خو زه به بس هُم دلته راځم، د دې دَر نه عِلاوَه زما بله پناه نِشته- د غيب نه آواز راغے: " لاړ شه! ستا ټولي حاضرۍ قبولي شوې-" (تفسير روح البيان،پ29،نوح،تحت الآية:10،10/176)

وہ سُنیں یانہ سُنیں اُن کی بَہرحال خوشی   دردِ دل ہم تو کہے جائیں گے اِن شاءَ اللہ

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب! ❀❀❀ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

حجاج بن يوسف او يو اعرابي

حجاج بن يوسف په سخته ګرمۍ کښې د حج په سفر د مکے مُعظّمے نه مدينے مُنَوَّرے ته روان وو په لاره کښې ئې پړاؤ واچوُو، د ناشتے په وخت کښې ئې خادِم ته اُووَئيل: څوک مِيلمَه اُوګوره او رائيوله! هغه لاړو او د غر طرف ته ئې يَو اعرابي (يعني کلي وال، باندېچي) اُوده اُوليدلو نو په ښپه ئې په ټوکر اُووهو راويښ ئې کړو او ورته ئې اُووَئيل: ته ګورنر حجاج بن يوسف طلب کړے ئې- هغه پاڅيدو او د حجاج خواه ته راغے- حجاج ورته اُووَئيل:" زما سره روټۍ اوخوره-" هغه ورته اُووَئيل: ما ستا نه د بهتره کريم دعوت قبول کړے دے-" حجاج ترينه تپوس اُوکړو: هغه څوک دے؟" هغه جواب ورکړو:" الله پاک چې هغه ما ته د روژے نيولو دعوت راکړو او ما اونيوله"- حجاج اُووئيل: په داسې سخته ګرمۍ کښې روژه؟ هغه اُووئيل: آؤ د قيامت د سختې ګرمۍ نه د بچ کيدلو د پاره- حجاج اُووئيل: ښه نو صبا له روژه مه نيسه او زما سره روټۍ اوخوره! هغه اُووئيل: آيا تاسو صبا پورې زما د ژوند ضمانت راکولے شئ؟ حجاج اُووئيل: دا خو زما په وس کښې نه ده- اعرابي وئيل: تعجُّب دے چې ته د آخرت په معامله کښې د بےوسۍ باوجود د دنيا په طلب کښې لګيا ئې! حجاج اُووَئيل: دا طعام ډير خوندور دے- اعرابي اُووئيل: دا نه تا خوندور کړے دے او نه بَاوَرچي، بلکه دا د صحّت و عافيت صفت خوندور کړے دے يعني چې څوک مرِيض وي هغه ته خوند نه محسُوسيږي خو صحت مند ته محسُوسيږي او د صحت و عافيت ورکوُونکے ذات رَبِّ کائنات دے، لهذا د هغه قادرِ مطلق ذات په دعوت باندې روژه نيول پکار دي- (رفيق المناسِک ص212بتغير)

کچھ نیکیاں کمالے جلد آخرت بنالے   کوئی نہیں بھروسا اے بھائی ! زندگی کا

(وسائلِ بخشش، ص178)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب! ❀❀❀ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

د چا چې حج قبول نه شو په هغوئي باندي هم کرم اُوشو

حضرت علي بن موفق رَحْمَةُاللهِعَلَيْه فرمائي: ما د 50 نه زيات حجُونه کړي، د يو نه عِلاوه ټول حجُونه مي د رسالت مآب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم، خلفائے راشدينو رَضِيَ اللهُ تَعَالٰى عَنْهُم، او خپلو وَالِدَينو ته اِيصَال کړي دي [يعني وربخښلي دي]، يو حج راسره باقي وُو (چې د هغې مي تر اُوسه ايصال ثواب نه وُو کړے) ما په ميدان عرفات کښې موجودو خلقو ته اُوکتل او د هغوئي آوازونه مي واورِيدَل نو د الله پاک په بارګاه کښې مې عرض اُوکړو: اے الله کريمه که په دې خلقو کښې څوک داسې ګس وي چې د هغه حج نه وي قبول شوےنو ما خپل حج هغه ته اِيصال کړو [يعني اُوبخښو]- بيا چې کله زه په هغه شپه مُزدَلِفَه کښې اُوده شوم نو په خوب کښې مي د الله پاک ديدار اُوکړو- الله پاک ما ته اُوفرمائيل: اے علي بن موَفِق! آيا ته په ما باندې سَخَاوت کوے؟ما د عرفات په ميدان کښې موجود ټول خلق، او د دوئي د شمير هُمره نور او د هغوئي نه هم په دوه چنده خلق اُوبخښل او په دوئي کښې مې د هر يو ګس او د هغه د کور د کسانو او د هغه د ګاونډيانو په حق کښې د هغه شفاعت قبول کړو- (روض الرياحين، ص128)

کوئی حج کا سبب اب بنا دے　　مجھ کو کعبے کا جلوہ دکھا دے
دیدِ عَرَفات و دیدِ مِنیٰ کی　　میرے مولیٰ تو خیرات دیدے

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! ✿✿✿ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

د حج د سفر بهترين ملګري

يو کس حضرت حاتِم اَصم رَحْمَةُاللهِعَلَيْه ته عرض اُوکړو:" زه د حج په سفر ځم، يو داسې ملګرے راته اوښائے چې د هغوئي د صُحبتِ بابرکت فيض حاصلولو حاصلولو کښې د الله پاک په بارګاه کښې حاضر شم-" هغوئي اُوفرمائيل: اے وروره! که ته ملګرے غواړې نو د قرآنِ کريم ()ملګرتيا اِختيار کړه او که د سفر ملګرے غواړې نو فرشتے خپلې ملګري جوړې کړه او که دوست غواړې نو الله پاک دَ خپلو دوستانو د زړونو

مالک دے او که توښه (يعني د سفر سامان) غواړې نو په الله پاک باندې يقين د ټولو نه بهترينه توښه ده او کعبةُالله خپلې مخې ته تصوّر کړه او په خوشحالئ خوشحالئ ئې طواف کوه-" (بحرالدموع،ص125 ملخصا) د الله پاک دِ په هغوئې رحمت وي او د هغوئې په خاطر دِ زمونږه بے حِسابه بخښنه اوشي. اٰمين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمين صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

معجزہ شَقُّ القمر کا ہے "مدینہ" سے عیاں
"مہ" نے شَق ہو کر لیا ہے "دِین" کو آغوش میں

د شعر مطلب: په دې شعر کښې شاعر خپل انتهائي ښکلے خيال پيش کړے دے ، چې په طور د مُعجزے د سپوږمئ دوه ټکړے شوې، نو د دې د لفظِ " مدينه " سره داسې اظهار کيږي چې د مدينے اَوَلَنے حرف م او آخري حرف ه يو ځائے کړې نو " مه " يعني سپوږمئ ترينه جوړه شوه او د " مه " د دوانړو حروفو م او ه په مينځ کښې لفظِ " دين " موجود دے- دغسې د دې نه لفظِ مدينه جوړ شو! يعني داسې شوه لکه مدينے چې دِين په خپله غيږه کښې نيولے وي!

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِيْب! ✿✿✿ صَلَّى اللهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

په عجيبه انداز کښې د نفس کرفت

حضرت ابو محمد مُرتعِش رَحْمَةُاللهِعَلَيْه فرمائي: ما ډير حَجُونه کړي دي او په دې کښې مې اکثر حَجُونه بغير د څه زادِ راه [يعني بغير د لارې د سامان وړلو نه] کړي دي بيا په ما باندې ښکاره شَوه چې دا ټوله خو د نفس دُوکه وه ځکه چې يو ځل ماته زما مور د اُوبو منګے دَ رَاډَکولو حُکم اُوکړو نو زما په نفس باندې دا خبره ډيره ګرانه (يعني بوج) پريوته، چنانچه زه پوهه شوم چې د حج په سفر کښې زما نفس زما ملګرتيا فَقَط د خپل خوند د پاره کړي وه او زه ئې په دوکه کښې ساتلے وُوم ځکه چې که زما نفس فنا شوے وے نو نن به ورته (يعني زما نفس ته به) يو حقّ شرعي پوره کول (يعني د مور اطاعت کول) ()ولې بے حده مشکل محسوسيدلے! (الرسالة القشيرية، ص١٣٥)

دَ حُبِّ جاه لذّت د عبادت مشقّت آسانوي

خوږو او مُحترمو اسلامي ورونړو! تاسو اُولیدل چې! زمونږه بزرګانِ دین به څنګه مدني سوچ لرَلو او څومره عاجزي به ئې کوله- د بعضې خلقو عادت وي چې عامو خلقو سره خو ډیره په عاجزئ او نرمئ مِلاوِیږې خو د وَالدَینو، وُرونړو خوَیندو او کور والؤ سره د هغه سلوک جارِحَانه، غیر اخلاقي او بعضې وخت سخت زړه ازارووونکے وي- ولې؟ ځکه چې په عوامو کښې د ښو اَخلاقو مظاهِره کوَل د ښه سرې په نوم د مشهوریدلو باعث جوړیږي او په کور کښې حُسنِ سُلوک کولو باندې د عزّت او شُهرت څه خاص اُمید نه وي! په دې وجه دا خلق په عوامو کښې ډیر خواږه کیږي! دغه شان بعضې اسلامي وَرُونړه چې په مُستحبو کارونو کښې ښه زور او شور سره قربانئ پیش کوي خو په فرائضو او واجباتو ادا کولو کښې کوتاهیانې کوي مثلاً د مور پلار اطاعت، د بچو د شریعت مطابق تربیت او پخپله د خپل ځان د پاره په فرضو علومو کښې د غفلت نه کار اخِستل، نو د هغوئي د پاره هم په دې حکایت کښې د عِبرت انتهائي اَهم مدني ګلونه دي- حقیقت خو دا دے چې په کومو کارونو کښې " شُهرت مِلاویږي او واه واه! کیږي " هغه د مشکلاتو باوجود په آسانئ پوره کیږي ځکه چې حُبِّ جاه (یعني د شُهرت و عزّت غوښتلو) په سبب ب مِلاویدلو والا عزت د لوئ نه لوئ مشقّت اسانوي - یاد ساتئ! " حُبِّ جاه " کښې کښې صرف هلاکت او هلاکت دے- د عبرت د پاره د حضور صَلَّی اللّٰہُ عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم دوه احادیثِ مبارکه مُلاحظه کړئ: (۱) د الله پاک عبادت د بندګانو له طرفه د کیدُونکي تعریف د محبّت سره د ګډ وَړ کیدلو نه ځان ساتئ، چرته ستاسو اعمال برباد نه شي (فردوس الاخبار،223/1، حدیث:1567)

(۲) دوه اُوږي شرمخان د چیلو په رَمه کښې دومره تباهي نه کوِي لکه څومره تباهي چې حُبِّ مال و حُبِّ جاه (یعني د مال و دولت او عزّت و شُهرت مُحبّت) د مسلمان په دین کښې کوي- (ترمذی،166/4، حدیث:2383)

دَ حُبِّ جاه متعلق ډېر اهم مدني ګلونه

د " حُبِّ جاه " متعلق د اِحياءُالعلوم جلد 3 صفحه 616 تا 617 نه يَو څو مدني ګلونه [ضروري وضاحت او مثالونو سره] ستاسو په خِدمت کښې وړاندې کووم: " (حُبِّ جاه و رِيا) نفس لره هلاک کوُونکي آخري اُمُور او د باطِني مکر و فريب نه دِي، په دې کښې عُلماء او عبادت کوُونکي او د آخرت منازِل طے کوُونکي مُبتلا کيږي، هغه داسې چې دا حضرات بعضې وخت په ډېرو کوششونو په عبادتونو کولو کښې او، نفساني خواهشاتو باندې قابُو حاصلولو کښې بلکه د شُبهاتو نه هم ځان بچ کولو کښې کامياب شي، خپل اندامُونه هُم د ظاهري ګناهونو نه بچ کوي، خو د عوامو په مخکښې د خپلو نيکو کارونو، ديني کارنامو او د نيکئ د دعوت عام کولو د پاره کړو کوششونو لکه چې ما دا اوکړل، هغه مې اُوکړل، هلته مې بيان وُو، دلته مې بيان وُو، د بياناتو (کولو يا نعت وئيلو د پاره مې دومره دومره تاريخونه " بُک " دي، مدني مشوره کښې د شپې دومره بجے شوې او د آرام نه ملاويدلو په وجه ستړے يم ځکه مې آواز ناست دے- " په مدني قافله کښې په سفر يم، په دومره دومره مدني قافلو کښې يا ديني کارونو د پاره مې فلانکي فلانکي ښارونو او ملکونو ته سفر کړے دے وغيره وغيره [يعني د خپلو ديني کارنامو] د اظهار [يعني ښکاره] کولو په ذريعه خپل نفس ته راحت و سکون ورکول غواړي، د خپل علم و عمل ظاهرَولو په ذريعه په مخلوق کښې خپل مقبُولِيَت او د هغوئي له طرفه کيدونکے خپل تعظيم و توقير، واه واه او عزت نه خوندونه حاصِلَوِي، کله چې ورته مقبُولِيت او شُهرت ملاوِيدل شروع شي نو بيا ئې نفس غواړي چې زما علم و عمل خلقو ته زيات نه زيات ښکاره کيدل پکار دي چې نورو مې هم عزّت زيات شي لهذا هغه د خپلو نيکو او علمي صلاحيتونو متعلق مخلوق ته د اطلاع ورکولو نورې لارې لټوي او په دې خبره قناعت نه کوي چې خالقِ کائنات ته زما حال معلوم دے او زما رب زما د اعمالو نه خبر دے او ما ته اَجر راکوونکے هُم هغه دے بلکه په دې خبره خوشحاليږي چې خلق مې تعريف او واه واه اوکړي او د خالق کائنات له طرفه حاصليدونکي تعريف باندې

قناعت نه کوِي، نفس په دې ډير ښه پوهيږي چې که خلقو ته دا پته اولګي چې فلانکے بنده د نفساني خواهشاتو تَرک کوُونکے دے، د شُبهاتو نه بچ کيږي او د الله په لاره کښې ډيرې پيسے خرچ کوي، په عباداتو کښې سخت مشقّت برداشت کوي په خوف خدا او عشق رسول کښې ډيره زاري فرياد او ژړاګانې کوِي، ډير دِيني کارونو کوي، د خلقو د اِصلاح ډير درد لري، په مدني قافلو کښې پخپله هُم ډير ډير سفر کوي او په نورو هم کوشش کوِي، د ژبې، سترګو، او خيټې قُفلِ مدينه لَګوي، روزانه د فيضانِ سنّت دومره دومره درسونه ورکوي، د مدرسه المَدينه (بالغان) ، صدائے مدِينه او علاقائي دورے ډير زيات پابند دے نو د هغه (خلقو) په ژبو باندې به د دې (بنده) ډير ډير تعريفُونه جاري شي، هغوئي به ده ته د احترام په نظر ګوري، د ده ملاقات او زيارت کوَل به د سعادت باعث او د آخرت سرمايه ګنړي، د حصولِ برکت د پاره به ورته درخواستونه کوي چې زما مکان يا دوکان ته تشريف راوړئ او دعا اوکړئ، او ډيره په عاجزئ به ورته د چائے يا طعام د دعوت قبلولو درخواستونه کوي، د ده په رائے باندې چليدلو کښې به د خپلو دوانړو جهانونو خير تصوّر کوِي، چې کوم ځائے ئې وِيني خدمت به ئې کوي او سلام به ورته کوي، د ده د جُوتے د خوړلو او ښنلو حِرَص به کوِي، د ده تحفه يا د ده لاس سره لګيدلي څيز حاصلولو د پاره به د يو بل نه مخکښې کيږي، د ده ورکړے شوے څيز به ښګُلَوِي، د ده ښپې او لاس به ښکُل کوِي، احتراماً به ورسره د "حضرت! حضور! ياسيّدي!" وغيره القاباتو سره ښه په ادب سره په قلاره آواز کښې خبرې کوي، په جوړه لاسو او ټيټ سَر به ورته د دعاګانو اِلتِجَا کوِي، د ده مجلس ته راتللو باندې به تعظيماً اُودرِيږي، دے به د ادب په ځائے کښِينَوِي، د ده په وړاندې به لاس په نامه ولاړ وي، د ده نه مخکښې به خوراک نه شروع کوي، په عاجزانه انداز کښې به ورته تحفے او نذرانے پيش کوي- د ده په وړاندې به د عاجزئ په طور ځان وړوکے (مثلاً خادم يا غلام) تصور کوي، په سودا اخِستلو او خرڅَوَلو او نورو معاملاتو کښې به ده سره نرمي کوي، ده له به څيز د ښه کوالټئ او هغه هم اَرزان يا مُفت وَرکوي- د ده کارونه به د ده د عزت د پاره په

سر سترګو کوي- د خلقو داسې عقيدت او احترام نفس ته ډير زيات خوند ورکوي او دا هغه خوند دے چې په ټولو خواهِشاتو باندې غالب دے، داسې کس ته بيا د داسې عقيدتونو د خوندونو په سبب ګناهونه پريښودَل معمولي شان خبره ښکاري ځکه چې نفس د ''حُبِّ جَاه'' په مريض باندې د ګناه کولو په ځائے هغه ته اُلټه دا مشوره ورکوِي چې ګوره که ګناه دِ اوکړه نو خلق به درنه مخ واړوي! لهٰذا د نفس د تعاون په سبب په معتقدينو کښې د خپل وقار و عزت برقراره ساتلو د پاره په عبادت باندې استقامت او د هغې سختې هغه ته نرمې او اسانې محسوسيږي ځکه چې هغه باطِني طور په خوندونو کښې د ټولو نه لوئې خوند او د ټولو شهوَتُونو (يعني ټولو خواهشاتو) نه لوئ شَهوت (يعني د عوامو د عقيدت په وجه حاصل شوے خوند) اوپيژني- هغه په دې خوش فهمئ کښې اخته وي چې زما ژوند د الله پاک د پاره او د هغه د مرضئ مطابق تيريږي، حالانکه د هغه ژوند د هغه پټ خواهش (يعني د حُبِّ جاه يعني خپل واه واه غوښتلو والا پټ خواهش) نه لاندې تيريږي چې په دې باندې پوهِيدلو نه لوئ لوئ او مظبوط عقلونه هُم عاجز او بے وسه دي، هغه خپل ځان په عبادتِ خداوندي کښې مُخلص او د الله پاک د مَحَارِمو (يعني حرام کړو معاملاتو) نه اِجتِناب (يعني پرهيز) کوونکے ګنړي! حالانکه داسې نه ده، بلکه هغه خو د خلقو په وړاندې د زيب و زينت او تَصَنُّع (يعني بناوټ) په ذريعه ښه خوندونه حاصِلَوِي، هغه ته چې کوم عزّت او شُهرت ملاوِيږي په هغې باندې هغه ډير خوشحاله دے- دغسې د هغه د عبادتونو او نيکو کارونو ثواب ضائع شي او د هغه نوم د منافقانو په فهرست کښې اوليکلے شي او هغه نادان دا سوچ کوي چې ما ته د الله پاک قُرب حاصل دے!

مرا ہر عمل بس ترے واسطے ہو کر اخلاص ایسا عطا یاالٰہی